

Disertacní práce Sociologická imaginace a film v kulturologické perspektive zkoumá možnosti vztahu sociologické imaginace a filmu v návaznosti na současný rychle se proměňující život člověka na planetě Zemi a na jeho rozšiřující se hranice odpovědnosti. Sociologickou imaginaci jsme ve shodě se s americkým sociologem Ch. W. Millsem uchopili jako prostředek lepší orientace jednotlivce ve světě. Zároveň jsme ale zdůraznili její výchovný a následně sebevýchovný náboj. Ukazujeme, že schopnost sociologické imaginace vede od výchovy k sebevýchově, k pochopení, že teoretické poznatky humanitních věd i filmová díla přispívají, každý svým originálním a specifickým způsobem, k poznání skutečného světa a reálného života každého jednotlivce.

V první části práce jsme představili současný svět, který prochází obdobím bezprecedentních změn, aniž by si jich člověk jako jedinec byl dostatečně vědom.

V současnosti spatřujeme jeden z nejdůležitějších plodů sociologické imaginace v podpoře vědomí planetarizace lidstva, ve vědomí skutečnosti, že tento dosud abstraktní pojem – lidstvo – již dostal zcela konkrétní ráz. Pomocí koncepcí J. Krejčího (socio-antropologická mutace) a E. Morina (čtvrté zrození lidstva: planetární éra) jsme nastínili možné pojetí těchto radikálních proměn společnosti, které proměňují po staletí pozvolna utvářenou zkušenost člověka. Ulrich Beck a jeho koncepce rizikové společnosti nás pak dovedl k otázkám etické povahy.

Průzkum etických otázek platných pro planetární éru začínáme Hansem Jonasem a jeho koncepcí etiky odpovědnosti. Na něj navazuje Edgar Morin se svojí etikou pro planetární éru a nutností pěstovat planetární vědomí člověka. Jeho důraz na nedělitelnost trojúhelníku individuum-společnost-lidský druh, kde každý ze tří jeho vrcholů má své etické implikace, vede ke zdůraznění a jasnějšímu představení dosud pomíjených dimenzí odpovědnosti člověka. Přijmout nároky planetární etiky ovšem můžeme až tehdy, pokud jsme vybaveni základní otevřeností vůči druhému člověku, který je v naší bezprostřední blízkosti. Proto jsme se v závěru obrátili k etickému konceptu Emmanuela Lévinase, jehož pojetí vztahu k druhému člověku je východiskem i pro vztah ke všem ostatním lidem.